

Työelämän tutkimuspäivät 2020

Työn kuormitustekijät ja etätuen tarve sote-esimiehillä

Etänä Enemmän –sote-työ uudistuu -hanke

Anne Kemppainen, sairaanhoitaja (YAMK),
Ikaalisten kaupunki

Jutta Nurminen, bioanalyytikko (YAMK),
Suomen Terveystalo, Jyväskylä,

Pirkko Kivinen, MSc, Lehtori,
Tampere University of Applied Sciences, Finland

Hannele Laaksonen, PhD, yliopettaja,
Tampere University of Applied Sciences, Finland

Etänä
Enemmän

– sote-työ uudistuu

Hankkeen taustaa

- Suomen sote-uudistus ja siihen tiiviisti kytkeytyvä digitalisaatio ja sähköistyvät palvelut muuttavat sote-työtä.
- Uudistuvassa sote:ssa moni esimies tulee työskentelemään hajautetussa organisaatiossa, missä esimiehen alaisuudessa olevia työyksiköjä on maantieteellisesti hajallaan. Tällöin korostuu tarve etäjohtamiselle ja etäjohtamisen osaamiselle.
- Työn ja työolosuhteiden muuttuessa on tärkeää pitää huolta henkilöstön hyvinvoinnista, mihin työohjaus ja vertaistuki antavat tukea. Digitalisaatio mahdollistaa näiden toteuttamisen etänä.

Toteuttajat

- Valtakunnallinen hanke
- Euroopan sosiaalirahaston rahoittama hanke
- toiminta-aika: 1.1.2019 - 31.12.2022

Hankkeen koordinaattori:

- ❖ Tampereen ammattikorkeakoulu (TAMK), Pirkanmaa

Osatoteuttajat:

- ❖ Itä-Suomen Yliopisto, Pohjois-Savo
- ❖ Satakunnan ammattikorkeakoulu (SAMK), Satakunta
- ❖ Lapin yo, Lapin maakunta
- ❖ Kuntatyönantajat (KT)

Etänä Enemmän –hankkeen tavoitteet 1.1.2019-31.12.2022

Hankkeen kokonaistavoitteena on lisätä sote- alan henkilöstön työhyvinvointia, työn hallintaa sekä tuottavuutta

Hankkeessa kehitetään

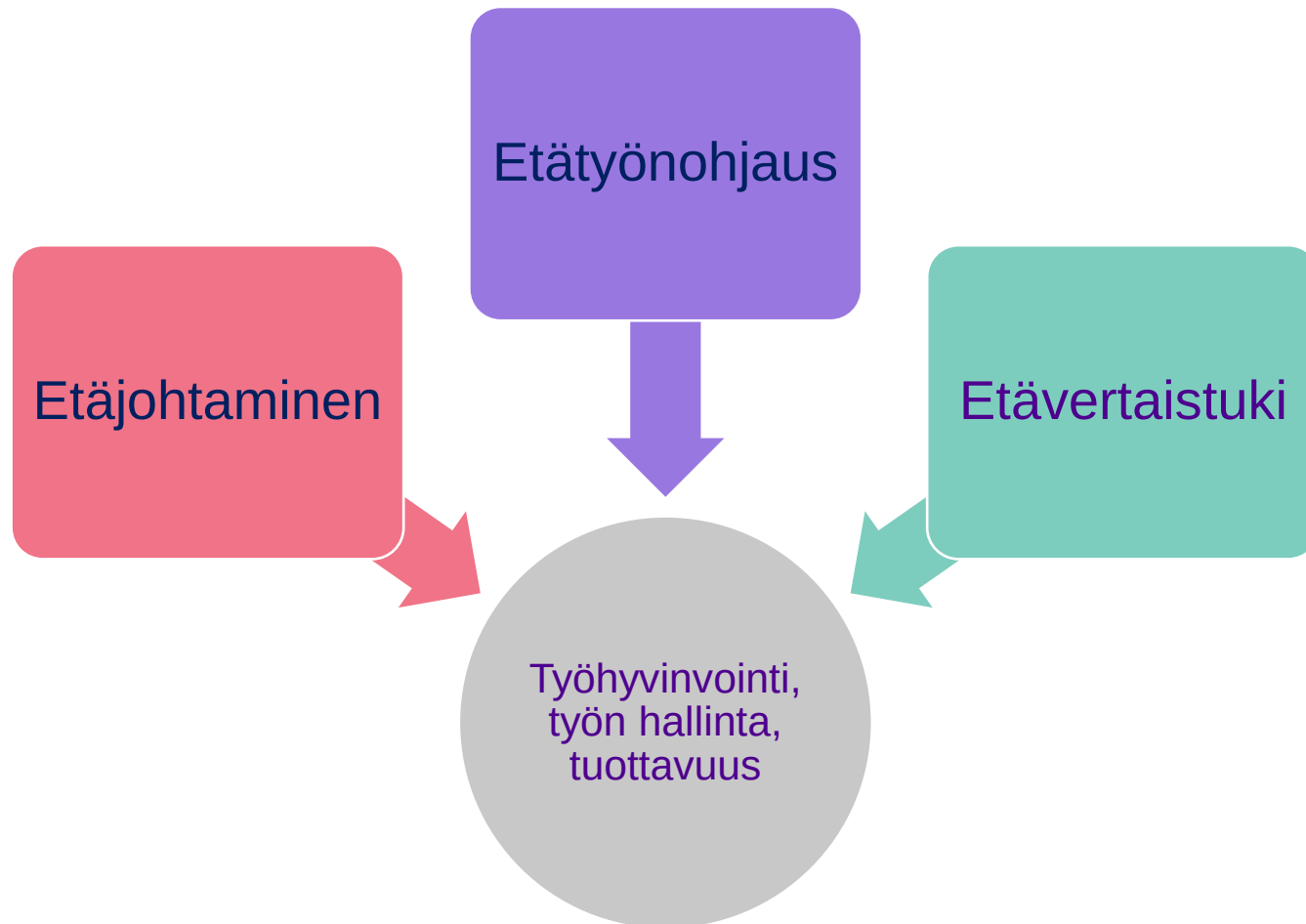
- 1) Kehittää sosiaali- ja terveysalan hajautettujen organisaatioiden henkilöstölle soveltuva **etäjohtamisen** toimintamalli ja vahvistaa tähän liittyvää osaamista
- 2) Kehittää sosiaali- ja terveysalan hajautettujen organisaatioiden henkilöstölle soveltuva **etätyönohjauksen ja -vertaistuen** toimintamallia ja vahvistaa tähän liittyvää osaamista.
- 3) Kehittää **muutosjohtamisen** toimintamalleja sekä vahvistaa muutoksen johtamiseen liittyvää osaamista
- 4) Kehittää henkilöstön **osallisuuden rakenteita ja menetelmiä**

Käsitteet

- **Etäjohtaminen** tarkoitetaan sitä, että esimies ja työntekijä työskentelevät fyysisesti eri työpisteissä. (Laaksonen 2019). Etäjohtaminen voi toteutua 1-100% etäjohtamisena.
- **Etätyönohjaus** on säännöllistä, suunnitelmallista ja tavoitteellista toimintaa, jossa voidaan käsitellä työtä sekä siihen liittyviä odotuksia, tunteita ja työrooleja (Juuti 2016, 145–147). Etätyönohjaus toteutetaan digitaalisesti.
- **Etävertaistuki** on vastavuoroista tukemista ja kokemusten vertailua. Vertaistuen tulee aina olla luottamuksellista ja vapaaehtoista (Latostenmaa 2017, 61). Etävertaistuki toteutetaan digitaalisesti (esim. Zoom –alustalla)

Osallistujat ja valmennus

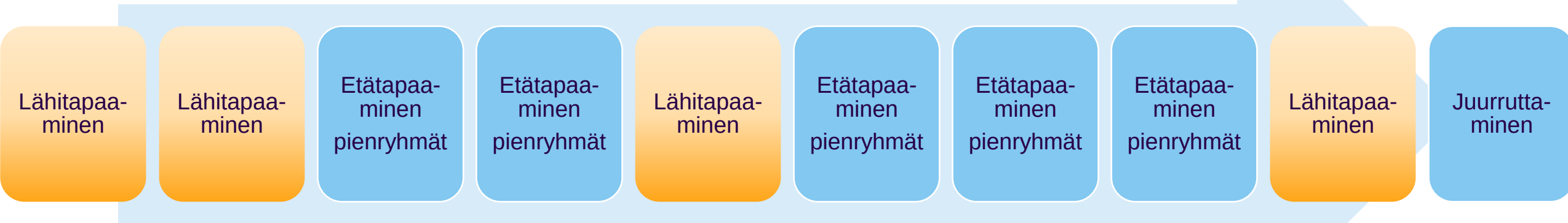
Osallistujat Pirkanmaan osahankkeessa

- 84 esimiestä
- 54 työntekijät

Toimenpiteet

- 6 ryhmää, 9 valmennuskertaa
- osa valmennuksista lähitapaamisia ja osa etätapaamisia
- Pajoissa työstetään aiheita ja mallinnetaan toimintaa
- Työhyvinvoinnin verkkokurssi
- Työpajojen lisäksi **alueellisia** ja **valtakunnallisia** seminaareja hankkeen teemoista.

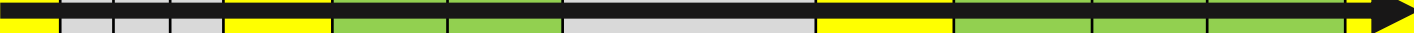
Esimiesten valmennusprosessi

Työntekijöiden valmennusprosessi

Valmennusryhmien suunnitelma

	2019												2020											
RYHMÄT	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
R1 (esim.)																								
R2 (esim.)																								
R3 (tt.) -1 ryhmä																								
R4 (esim.)																								
R5 (tt.) -1 ryhmä																								
R6 (tt.)																								

KELTAINEN= lähitapaaminen (keltainen) koko ryhmä, VIHREÄ= etänä sovellusten käyttöä, välitehtäviä (vihreä) pikkuryhmät

HUOM! Kaikki tapaamiset on toteutettu etänä maaliskuusta lähtien

Tutkimus Pirkanmaan sote- esimiehille 2019

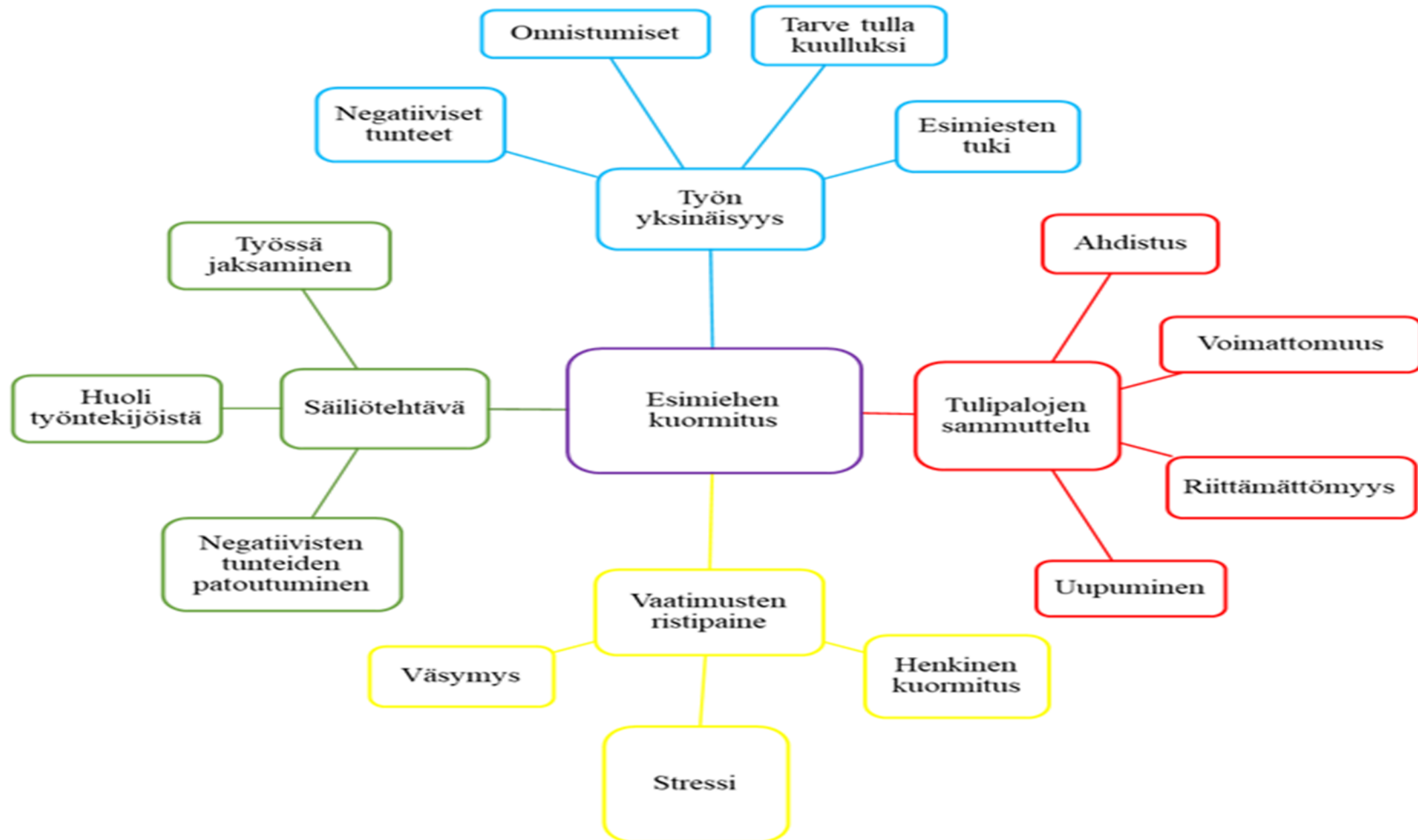
Tutkimus Pirkanmaan sote-esimiehille, alkukartoitus

- Hankkeessa toteutettiin osalle esimiehiä (n=13) teemahaastattelu, jossa kartoitettiin esimiesten työnohjauksen ja vertaistuen tarpeita (2019)
- Tutkimustehtävä: Osallistujia pyydettiin kuvaamaan tilanteita, joissa he tarvitsevat etätyönohjausta ja -vertaistukea.
- Aineisto analysoitiin aineistolähtöisellä sisällönanalyysillä

Tulokset

Esimiesten kuormittuneisuuden alueet

Etätyönohjauksen ja – vertaistuen tarpeet

Hankkeen eteneminen

- Alkukartoituksen jälkeen kaikki esimiehet ja työntekijät ovat osallistuneet valmennusprosessiin
- Esimiesten esittämiä teemoja on käsitelty valmennuksen aikana
- Etätyönohjauksen, -johtamisen ja –vertaistuen loppuhaastattelut on toteutettu syksyllä 2020 ja niistä tulokset tulevat kesällä 2021
- Hanke jatkuu vielä vuoden 2022 loppuun; tuloksia levitetään valtakunnallisesti

Sote-esimiestyön tukeminen kriisitilanteen ja etätyön aikana 6/2020-6/2021 VALMENNUSKOKONAISUUS

Toteuttajat: TAMK ja KT Kuntatyönantajat

- *Työpaketin tavoitteena on levittää valtakunnallisesti etäjohtamisen, etätyönohjauksen sekä etävertaistuen osaamista ja toimintamalleja. Lisäksi työpaketin tavoitteena on vastata niihin akuutteihin tuen tarpeisiin, joita kriisitilanne sote-organisaatioissa ja sen henkilöstölle aiheuttaa.*

Kriisi- ja etäjohtamisen kokonaisuus

- Hanke on saanut lisärahoitusta STM:n erillisestä Lisähausta ajalle 6/2020-6/2021
 - Lisärahoituksella tuotetaan valtakunnalliset valmennusta kriisi- ja etäjohtamiseen
- Valmennus sisältää
- webinaareja ja teemavalmennuksia joka kuukausi
 - Etävertaistukipienryhmätoimintaa
 - Videotallenteita ajankohtaisista teemoista

Julkaisuja

- Kivinen, P. & Silvan, A. 2019. Ole läsnä, kuuntele ja keskustele. Teoksissa Iloa ja intoa johtamiseen, 23-30. Toim. Hannele Laaksonen ja Sirpa Salin. Helsinki: Oppian.
- Kivinen, P. & Silvan, A. 2019. Uskallatko heittäytyä? Teoksissa Iloa ja intoa johtamiseen, 119-127. Toim. Hannele Laaksonen ja Sirpa Salin. Helsinki: Oppian.
- Kivinen, P. 2019. Rakennetaan yhdessä työhyvinvointia. Teoksissa Iloa ja intoa johtamiseen, 31-42. Toim. Hannele Laaksonen ja Sirpa Salin. Helsinki: Oppian.
- Ahonen, S. & Koli, A. 2019. Muutoskyvykyys ja muutosjohtaminen Pirkanmaan sosiaali- ja terveydenhuollossa. ”Etänä Enemmän – sote-työ uudistuu hanke.” Opinnäytetyö
- Kempainen, A., Nurminen, J. 2019. Etänä Enemmän -sote-työ uudistuu-hanke -työnohjauksen ja vertaistuen tarve Pirkanmaan sote-alan esimiestyössä. Opinnäytetyö.
- Laaksonen, H. 2019. Henkilöstöjohtamisen näkökulmia. Teoksissa Iloa ja intoa johtamiseen, 9-19. Toim. Hannele Laaksonen ja Sirpa Salin. Helsinki: Oppian.
- Nisula, E. & Rintamäki, E. 2020. Työhyvinvointi ja työn hallinta Pirkanmaan sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöillä ja esimiehillä. Opinnäytetyö.
- Nisula, E. & Rintamäki, E. & Laaksonen, H. 2020. Kuormitustekijät ja työn hallinta perusterveydenhuollossa (TAMKJournal 14.5.2020)
- Kempainen, A., Nurminen, J. & Laaksonen, H. 2020. Esimiehet tarvitsevat työnohjausta ja vertaistukea työssäjaksamisen tukemiseksi (TAMKJournal 16.3.2020)
- Laaksonen, H., Sinkkonen, M. & Wallin, O. 2020. Palveluiden ja henkilöstön johtaminen. Teoksessa Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestelmä. Toim. Hannele Laaksonen, Helena Laitinen ja Heikki Hiilamo, s. 203-255. Helsinki: SanomaPro.

www.etanaenemman.fi

Etänä Enemmän - sote-työ uudistuu

Etänä enemmän – sote-työ uudistuu on valtakunnallinen hanke, jossa vastataan sosiaali- ja terveysalan työn muutokseen kehittämällä etäjohtamista, -työnohjausta ja -vertaistukea sekä

Kiitos!

Etänä
Enemmän

— sote-työ uudistuu